



UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Caroli Scribani E Societate Iesv Medicvs Religiosvs De Animorvm Morbis Et Cvrationibvs

Scribanius, Carolus

Antverpiæ, 1618

XIX. Affectus in parentes, in sanguine iunctos.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-46194](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-46194)

Malorum quæ ex hac familiaritate nasci consueverunt seria recordatio non parum proderit: ingentia pericula, damnaque accepta, finem deinde vocationis sue proponere alium omnino ab aulica consuetudine. Deum denique sæpe sibi ob oculos proponere, cuius seruitio Religiosus mancipatus, & à quo filiorum prerogativa donatus est. vt indignum sit tanti Imperatoris sacramento addictum, minoris se obsequio addicere, & ad inferiora demittere.

Lib. 8.
Confes.
sap. 6.

Agebat illud prudentissimè, cauens innotescere personis, secundum hoc sæculum maioribus, deuitans in eis omnem inquietudinẽ animi, quem volebat habere liberum, & quàm multis posset horis feriatum ad quærendum aliquid, vel legendum, vel audiendum de sapientia.

CAPVT XIX.

Affectus in parentes, in sanguine iunctos.

NEc postremum, nec contemnendum in Religione malum. damna namque à nimis prodigo in suos affectu, & varia

ria & magna sequi necessum est. fauimus propinquorum opibus ac dignitatibus, prosperiorisque fortunæ successibus. inde etiam operam nostram aut rogati impendimus, aut vtrò etiam pollicemur: & negotiis iam sæcularibus, quibus antè renunciamus, induimur & implicamur.

Accedunt non rarò ex infelici euentu, poenitendæ, & ruborem incutientes commendationes; fitque vt qui sæculo semel ac parentibus nuntium miserunt, plus illis, quam extra Religionem immergantur, magna sæpe aliorum inuidia, qui Religiosorum studio operaque parentibus se illorum postpositos vident; & inimicos illos non priuati tantùm, sed Religio patitur: ac non infrequenter ex amicissimis hostes parantur, cùm se priuatis Religiosorum propinquitatibus posthabitos sentiunt.

Crescit deinde obligatio apud eos, quorum operâ parentibus impetrata dignitas, aut quæcunque res alia: transitque hæc obligatio in Religionem, quam tanquam collato beneficio obstrictâ sibi arbitratur.

Et ferè videmus prodigum hunc in parentes amicosque affectum, totum in sæculi affectum ruere, exuto spiritali domesticorum, ipsiusque adeò Religionis affectu: vt omnis Religiosæ coniunctio-

nis æstus hac propinquorum alluione, tanquam vastissimi fluminis prolapsu, extinguatur. neque enim affectus hic propinquis tantum adhæret, transit ad opes & dignitates, ad eaque omnia, ad quæ studia illa cogitationesq; feruntur. Frequentata enim res sæculi, affectuum in parentes materia, nescio qua Religiosam mentem fuligine aspergant, ac tanquam sepia tingant. nam cum frequenter illa menti obuersentur, manibus etiam tangantur, non leuia sui relinquere vestigia, nemo prudentior mirabitur: imbibimusq; paulatim pro Religioso, sæculi spiritum & mores, tanquam lana imbrem, valida nubes, etiam amare incipimus, quod procurare non pudet, ambire etiam, & vocatione sæpe deserta, ad sæculi dignitates commodaque cogitationes flectere ac transferre.

Præeunt deinde tales exemplo suo reliquis, prouocantq; ad par in suos studium, & ad æmulationes Religioso indignas, ad alienationes etiam animorum; dum indignantur reliqui, improbantque has commendationes, effusumq; in suos affectum, cum semel mundo suisque mortui, salutem incumbere animarum, non suorum indulgere deberent amori.

E ni-

Enimio deinde propinquorum affectu, ferè in carnem & sanguinè Religiosi prolabuntur: vt affectus ille suorum de propinquo carnis affectum iaculetur, accendatque recludatque tot annorum cineribus reconditum impuritatis ignem; & plurimū ex his initiis ad illicita quæque ruunt, cum aut sororis, aut neptis, aut alicuius sanguine iunctæ, femineis ac mollioribus affuescunt colloquiis, liberioribusque prospectibus. dum enim non timent mala in propinquo sanguine, minùs cautè prouideque versantur: caduntq; non rarò propinquis hisce insidiis, aut sanè causam illæ præbent, pulso priore metu, puritatis custode, familiarioris cum aliis similis sexus consuetudinis: è qua celeri procurfu reliqua postmodum mala mortem allatura promanant.

Sequitur & aliud malum Religioni in primis noxium. facit enim frequentata hæc cum propinquis consuetudo, vt multa iam liberius in sinum illum Religiosi profundant; domestica dicta, facta consiliaque retegant: nec quidquam tam reconditum sanctumque, quod tantis affectibus claudatur. natrantur aliorum imperfectiones, animorum in hæc aut illa vitia propensiones; & hæc ferè innata qua-

dam naturæ propensione in maius tolluntur, virtutes deprimuntur: si quid dignum laude, extenuatur: si quid reprehensione, immensum augetur. atque hæc mulierculis sæpe committuntur, à quibus prope cursu, non sine insigni augmento abire ad alios.

E qua re & mala nascuntur plurima, quæ cuique obuium est videre: & tanquam iniecto fræno, aut compede, sperata reprimuntur bona: Religionis nomen minuitur: salutisque proximorum propagatio arctatur, dum illorum virtuti detrahatur, à quorum singulari industria, nominisque æstimatione magna salutis proximorum pars pendebat.

Et ut reliqua non terreat, terrere nos meritò debeant verba Domini: *Si quis venit ad me, & non odit patrem suum, & matrem, & uxorem, & filios, & fratres, & sorores, adhuc autem & animam suam, non potest meus esse discipulus. Seuera omnino sententia. cuius erit, si non fuerit Domini discipulus? Nemo seruus potest duobus dominis seruire; aut enim unum odiet, & alterum diligit; aut vni adhaerebit, & alterum contemnet: non potestis Deo seruire & mammonæ. Hinc illa sponsi ad fidelem animam desponsandam *Psal. 44* sibi verba: *Audi filia, & vide, & inclina aurem tuam:**

tuam: & obliuiscere populum tuum, & domum patris tui. Et concupiscet rex decorem tuum: quoniam ipse est Dominus Deus tuus. Magna prerogatiua animæ obliuiscens domum patris sui, vt concupiscat Rex decorem eius, deducatque illam in cubiculum genitricis suæ, fiatque illi sponsus, atque inter vbera illius commoretur, dignetur illam associatam iam sibi reginam & sponsam osculo oris sui.

Et verò quid sperari de Religioso potest, cui adhuc patriæ affectus inhæret infixus animo? non compatiuntur se mutuo patriæ amor, & Deus sponsus. illam si amas, destituendus sponsus est; hunc si vis sponsum, deserenda patria est. Acute Hugo Victorinus: *Delicatus ille est adhuc, cui patria dulcis est: fortis autè, cui omne solum patria est: perfectus verò, cui totus mundus exilium est. Ille mundo amorem fixit, iste sparsit, hic extinxit.*

Lib 3.
Did.
erud.
cap. 20.

Remedia.

VT qui propensiores in propinquos sunt, non permittantur soli cum illis versari, sed adiungatur socius, linguæ & rerum intelligens, & spiritus boni.

Rarior omnino permittatur collocutio.

Interdicatur seuerè commendatio omnīs,

mnis, & si qua deprehensa, non permittatur impunita.

Mittantur ad ea loca, in quibus nulla commendationum harum commoditas esse possit.

Moneantur Superiores, vt diligenter dispiciant, ne quas aut ad suos scribere patiantur litteras, aut ab iis accipiant negotiorum administras.

Ipsi Superiores exemplo suis præeant, caueantque ab omni omnino propensionis in suos ostentatione; idque adeò prouidè ac seriò, vt nec verbo in hoc genere labantur: fugiantque, quacunque mentione iniecta, omnem harum rerum materiam, & apertè à se repellant.

Magnorum in Religione virorum exempla proponantur, qui omnem hunc affectum fortiter calcarunt, ac in se aliiisque damnarunt, & ferè patria domo egressi remotissimè ab omni cognatione vitam duxerunt.

Iuuabit etiam pericula damnaque ab affectu hoc in non vltimis virorum nata proponere, vt horum exemplo propensiores terreantur.